

Ne prezgodaj!

Čudna navada je pri nas, da nekatere pridelke tako radi spravljamo prepozno, druge pa prezgodaj — oboje pa v svojo, včasih prav veliko škodo. V košnji smo navadno prepozni, ker čakamo, da trava posivi. Težko je ljudi prepričati, da je seno potem mnogo manj redivno in zato tudi manj vredno, čeprav ga je morebiti na težo nekaj več.

Nasprotno pa ravnaajo pri grozdju in zlasti pri sadju. Tu pa se marsikomu tako mudi, da spravi pridelek z drevoja mesec dni ali še več *prezgodaj* in nič ne pomisli, kako škodo prizade ne sebi in splošnosti s takim nespametnim ravnanjem.

1. Škoda: *Prerano potrgan, torej nerazvit, nezrel sad je skoraj brez vrednosti.* Normalno debelost, težo, pravi okus in trpežnost dobi sadje šele zadnje dni dozorevanja. To velja prav posebno za zimsko jabolka in hruške. Ako spravljamo torej nezrelo sadje, mu vzamemo možnost, da bi se moglo razviti do svoje popolnosti, bodisi po svojih zunanjih, bodisi po notranjih lastnosti. Nezrel sad nima prave barve in je tudi pozneje v shrambi ne dobi. Ker se škrob v njem ni utegnil pretvoriti v sladkor, je tak sad nekusen, včasih celo neužit. Prerano potrgana zimsko jabolka nimajo prave trpežnosti, ker v shrambi ne pozorijo, ampak venejo, ali pa gnijejo.

2. škoda: *S preranim spravljajem oškodujemo drevo in zmanjšujemo njegovo rodovitnost.* Dokler namreč sad in zrel, se nerad odtrga. Če ga pa le hočemo posili spraviti z drevesa, se rajši odtrga z rodnim lesom vred, nego da bi se odtrgal pri pečlju. Zato vidimo povsod, kjer tresejo ali obirajo še nezrelo sadje, da je po tleh

vse polno rodnega lesa — brstičev in rodnih šibic, ki so se odlomil s sadom vred od veje. S takim ravnanjem sami sebi kratimo že vnaprej pridelek prihodnjih let. Rodni les namreč ne zraste v enem letu, ampak je za to treba daljše dobe. In ko je enkrat razvit, se obnavlja neprestano deset- in desetletja. Kakšna neprecenljiva škoda torej, ako ga s preranim in neprevidnim spravljajem polomimo z drevoja.

3. škoda: *Ta je pa splošnega, narodno-gospodarskega značaja.* Ako hoče imeti v naših razmerah posameznik in splošnost od sadjarstva pravo korist, moramo sadje prodati in sicer v inozemstvo. Z izvažanjem nezrelega sadja pa neznansko oškodujemo sadno trgovino z inozemstvom, ker izpodkopavamo ugled svojemu najvažnejšemu pridelku. S tako robo naravnost odvrčamo razvajene inozemske sadne trgovce od naših krajev. Ta škoda je najdalekosežnejša in za splošnost najbolj občutna in osodna. Kdo ve, če nismo glede tega že doslej toliko zagrešili, da bomo težko popravili.

Vzroka je torej dovolj, da se z vso odločnostjo vpremo svojemu napačnemu nagibu in zahtevam nekaterih domačih sadnih trgovcev in prekupcev, ki silijo k čim skorajšnjemu, čeprav še tako prezgodnjemu spravljaju zimskega sadja. Seveda je pa nujna potreba, da vsak sadjar sorte svojega sadovnjaka temeljito pozna in ve kdaj so zrele in kdaj jih je spravljati. Da bo moči dobo zrelosti posamezne, zlasti jabolčne sorte še laže določiti, naj naštejemo tu nekaj najnavadnejših sort našega sadnega izbora in še nekaj drugih. Naštete sorte bi se ne smele nikjer v naši banovini spravljati pred naznačenim dnevom. Te termine za spravljanje jabolk je po

mnogoletnih izkušnjah in po natančnih opazovanjih in zamislih določila vinarska in sadjarska šola v Mariboru in so torej na vse strani zanesljivi.

Beličnik naj bi se nikjer ne spravljaj pred 15. julijem; *šarlamovski* ne pred 25. julijem; *pisani kardinal* in *prinčevo jabolko* ne pred 20. avgustom; *Jakob Lebel* in *rdeči jesenski kalvil* ne pred 1. septembrom; *ribstonov poping*, *ananasova reneta* in *Aleksander* ne pred 10. septembrom; *gdanski robač* in *landsberska reneta* ne pred 15. septembrom; *boskopski kosmač*, *damasonov kosmač* in *Baumanova reneta* ne pred 20. septembrom; *kanadka*, *boškovo jabolko*, *zлата parmena*, *koksova oranžna reneta*, *zeleni in rdeči štetinec* ne pred 25. septembrom; *ontario* ne pred 30. septembrom; *rumeni belefler*, *londonski peping* in *šampanjska reneta* ne pred 1. oktobrom; *porenski krivopecelj* in *carjevič* ne pred 5. oktobrom; *štajerski mošaneger*, *božovec*, *Jonathan*, *karmeličanka* in *tafelček* ne pred 15. oktobrom; *železnikar* ne pred 20. oktobrom.

V mrzlejših krajih, v hladnejših legah in v neugodnih letih moramo pa računati dobo dozorevanja naštetih sort še znatno kasneje. H.

Tečaj za kapunjenje petelinov

S pomočjo kr. banske uprave priredita »Perutninarska reg. zadruga in Seleksijski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani« več praktičnih tečajev za kapunjenje petelinčkov širom Dravske banovine.

Ti tečaji imajo namen predvsem poučiti naše kmetijske ljudi, pa tudi druge rejce perutninarje v tem važnem delu perutninarstva, ki je bilo pri nas svoj čas zelo razširjeno, a je dandanes žal na škodo umnega perutninarstva skoraj neznano.

Tečaji za kapunjenje se bodo vršili še tekom poletja in sicer:

Dne 8. avgusta v Trziču (kraj se bo pozneje navedel) ob 13.

Dne 9. avgusta v Kočevju pri načelstvu kmetijske podružnice ob 13.

Dne 15. avgusta v Središču ob Dravi pri načelstvu odseka za perutninarstvo in sicer ob 13.

Dne 16. avgusta v Teharjih pri načelstvu kmetijske podružnice, odseka za perutninarstvo, ob 13.

Dne 17. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov. goricah pri načelstvu kmetijske podružnice, ob 13.

Dne 18. avgusta na Pragerskem na veleposestvu g. Glačnika, ob 13.

Dne 1., 3. in 7. septembra za časa velesejske prireditve v Ljubljani na prostorih Velesejma. Pričetek ob 10 na perutninarski razstavi.

Tečaji se vršijo brezplačno. Udeleženci se morajo prijaviti najkasneje 8 dni, ustmeno ali pismeno pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3.

Opozarjamo vse zanimance na sledeče prednosti, ki jih dosežemo s kapunjenjem petelinov:

1. Večjo in težjo perutnino.
  2. Meso od kapunov je bolj sočno, nežno in bolj okusno.
  3. Prodajna cena za kapune je mnogo višja.
  4. Zaradi boljše izrabe krme po kapunih je proizvodanje mesa cenejše.
  5. Kapunjeni petelini so bolj mirni, ne hrešče in ne nadlegujejo kokoši.
  6. Kapuni se lahko uspešno uporabljajo tudi kot dobre koklje za vzrejo piščet.
  7. Kapunov se na manjšem prostoru lahko več redi, kakor pa druge perutnine.
  7. Odjem kapunov traja skozi vse leto.
  9. Se lahko prodajo, ker je po njih veliko povpraševanje.
  10. Splošna boljša uporaba odvišnih petelinov, ki bi se drugače težko dali dobičkanosneje rediti in prodati.
- Dalje opozarjamo udeležence tečajev, ki bi želeli, da se jim kapuni nekaj petelinčkov na tečajih, da se ravnaajo točno po sledečem:
1. Petelinčki naj bodo mladi ne

od pol kg težki pri lahkih pasmah, pri težjih pa ne od tričetrt kg.

2. Živali je treba 36 ur pred kapunjem postiti (brez krme); zadnjih 18 ur tudi brez vode, kar živalim prav nič ne škoduje.

Natančen pouk, kako je ravnati s kapuni pozneje, se bo podal udeležencem na tečajih.

Kmetijska šola v Sv. Juriju ob Juž. železnici

Novo šolsko leto 1981/82 se bo začelo početkom oktobra ter bo trajalo polnih 12 mesecev. Sprejme se 34 gojence in sicer v prvi vrsti kmečke sinove, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetijah kot bodoči gospodarji. Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, od 16 do 20 let stari. Imeti morajo vsaj 4 razrede osnovne šole, le iz krajev z manj razredi, se sprejmejo tudi drugi. Uprava se ob vstopu s kratkim izpitom prepriča, da-li je prosilec zmožen slediti pouku. Ob vstopu v zavod preišče sprejete zavodni zdravnik; zato se zdravniškega spričevala direktno ne zahteva. Vsi gojenci stanujejo v internatu. Mesečna oskrbnina bo 150 dinarjev. Sinovom gospodarsko šibkejših posestnikov se dovoli polovični ali celotni popust oskrbnine. Ker se bodo v svrhu štednje dovoljevala prosta mesta le v manjšem obsegu in je običajno dosti prosilcev, naj gospodarsko jačji zaprosijo za plačujoče mesto radi itak nizke oskrbovalnine, ker se bo plačujoče upoštevalo v prvi vrsti. Celotno ali delno oprošteni gojenci morajo v slučaju, da pozneje vstopijo v kako službo, povrniti zavodu stroške šolanja.

Lastnoročno pisano prošnjo kolkovano s kolkoma 5 Din in 20 Din priloženim za rešitev, je vložiti na upravo zavoda do konca avgusta. V prošnji naj se navede tudi velikost posestva staršev ter priloži: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, npravstveno spričevalo in obvezo

staršev, da bodo krili stroške; oni pa, ki prosijo za celotno ali polovično oprostitev oskrbovalnine, naj prilože tudi davčno ali občinsko potrdilo glede višine letnih davkov in gospodarskega stanja ter obvezo, da ostane sin po šolanju doma.

Zavod ima v prvi vrsti živinorejsko-poljedelski tip, zato je zlasti primeren za kmetijske sinove iz živinorejskih krajev banovine. O sprejemu se obveste prosilci pismeno. Sprejeti morajo imeti s seboj: Potrebno praznično in delavno obleko, vsaj 4 pare telesnega perila, vsaj 2 para čevljev, 4 pare nogavic, 1 par rjuh, 1 zimsko odejo ter ostale potrebščine, kakor brisače, krtače, nočne copate, zobno krtačico itd.

Sprejemni pogoji za novo ustanovljeno banovinsko gospodinjstvo šolo pri zavodu z 10 mesečnim tečajem, se bodo razglasili pozneje, ker se pouk v novi zgradbi predvideno pred novim letom ne bo mogel pričeti.

Uprava.

Kmetijska praksa naših kmetijskih mladeničev v Švic

Praksa je v splošnem eno najuspešnejših sredstev za pospeševanje vsega, zlasti napredka v kmetijstvu. To kmetijsko prakso morajo imeti agronomski strokovnjaki kakor tudi kmetijski mladeniči, ki nameravajo na domačih posestvih in tamkaj za svoj račun gospodariti. Na tako kmetijsko prakso je bilo v minulem letu z vladno podporo poslanih v Švice 86 mladeničev z različno predizobrazbo iz vseh delov naše države. Nekateri izmed njih so absolvirali srednjo, drugi nižjo kmetijsko šolo, tretji so bili brez vsake kmetijske izobrazbe. Vsi so pa šli s pogojem, da se vrnejo domov ter na domačih posestvih praktično gospodarijo. Odšli so v Švice lansko spomlad ter ostali tam do jeseni, nekateri pa celo še dalje.

Organizacijo te akcije vodi v Švic profesor dr. Laur oziroma Švicarska

kmečka zveza, katere ravnatelj je dr. Laur. Ta zveza je v stikih s korporacijami raznih držav, ki od svoje strani organizirajo odpošiljanje praktikan- tova iz svojih dežel na švicarska kme- tijska posestva. Za našo državo je švicarska kmečka zveza sporazumno s kmetijskim ministrstvom pooblastila Zavod za kmetijsko upravo na kme- tijski fakulteti v Zagrebu odnosno njenega profesorja g. dr. Stepana Po- šticia, da izvede akcijo v naši državi.

Poleg naših praktikantov je švi- carska kmečka zveza v prošlem letu namestila na vzornih kmečkih po- sestvih 143 mladeničev iz Avstrije, 25 iz Romunije, precejšnje število iz Ma- djarske, Belgije, Nemčije, Češke, Ita- lije in iz drugih držav. V prejšnjih letih jih je bilo mnogo nastavljenih iz Poljske in Češke.

Od takih kmečkih praktikantov se zahteva, da že v gotovi meri poznajo kmečke posle, da so že praktično de- lovali in da so po možnosti obiskovali kako kmetijsko šolo. Najboljši so taki mladeniči, ki nameravajo po svojem povratku ostati na domačih posestvih. Navadno odidejo na to prakso začet- kom marca ali aprila in ostanejo tam 7—9 mesecev.

Praktikant je dolžan ves čas prak- se opravljati na posestvu vse kme- tijske posle kakor ostali zaposleni de- lavec in domačini, člani gospodarjeve družine. Navadno se določi za prakti- kanta taka kmetija, na kateri mu je mogoče izvežbati se v tistih panogah, ki ga največ zanimajo. Zato mora vsak praktikant poslati na zavod ove- rovljen odgovor na 47 vprašanj. Tako n. pr. ime, kraj in leto rojstva, izvr- šene šole, koliko jezikov govori, s ka- kimi posli se je doslej pretežno bavil, kako se namerava zaposliti po svo- jem povratku iz prakse, imajo-li nje- gov starši kmetijsko posestvo, kako je veliko in katere so na njem glavne kulture, kako uspevajo, in nadalje še mnogo vprašanj o njegovih rodbin- skih in gospodarskih razmerah.

Na sličen način se zahtevajo po-

datki o švicarskih kmečkih posestvih, ki zaposlujejo naše kmečke prakti- kante. Na podlagi teh se ustanovi sodba, katero posestvo bi najbolje od- govarjalo željam poedinega prakti- kanta in se ti razdelijo na njim odgo- varjajoča posestva. Tekom prakse in potem, ko so jo dovršili, pošiljajo praktikanti zavodu poročila o delu in o tem, koliko je ta kmetija pripravna, da se tudi v bodoče tjakaj pošljejo praktikanti. Na ta način dobiva zavod jasno sliko o posameznih kmetijah, v kaki meri so primerna za kmečko prakso naših mladeničev. Če je ka- tera neprimerna, se v bodoče izloči iz te akcije.

Koristi, ki jih nudi ta praksa praktikancu, so raznovrstne. Prva je v tem, da pride v svet, preživi tam 7 do 9 mesecev in si v tej dobi pridobi obilo izkušenj in samostojnosti, kot posledico samostojnega življenja iz- ven očetove hiše. Drugič se prakti- kant seznanj z načinom dela na na- prednih švicarskih kmečkih posestvih tako glede obdelovanja zemlje, vzreje in oskrbovanja živine, kakor tudi gle- de vrtnarstva, mlekarstva, umnega travništva, siraarstva itd. primerno kmetiji, na kateri je zaposlen. Tretjič spoznava praktikant racionalno or- ganizacijo dela in trgovanja; kajti ni samo produkcija čim večjih količin in boljše kakovosti glavno, ampak potrebna je tudi organizacija, da more kmetija čim ceneje nabavljati razne potrebščine in čim dražje prodati svoje prideške. V tem pogledu imajo naši praktikanti posebno ugodno pri- liko, da se mnogo tega nauče v Švici, ki ima najbolj vzorno združništvo.

Tudi iz socialnega in kulturnega pogleda je ta praksa zelo važna. — Praktikant spoznava velike pridobit- ve dolgoletnega dela socialnega in pa kulturnega napredka švicarskega kmetijstva. Ni dvoma, da zelo močno vpliva na našega praktikanta n. pr. telefon, radio, kopalnica v hiši švi- carskega kmeta. To mora v njem vzbuditi željo po intenzivnem delu,

da bi mogel tudi svojo očetovo hišo opremiti vsaj približno po uzoru švicarskega kmeta.

Res pa je, da se imajo boriti s težkočami tisti mladeniči, ki ne poznajo jezika. Toda tudi v tem pogledu je dobra volja v stanu premagati začetne ovire in mnogo njih se je doobra naučilo nemškega ali francoskega jezika.

Švicarska gospodarstva so za naše razmere najbolj prikladna, mnogo bolj nego ona vseh ostalih držav. — Predvsem je švicarsko kmetijstvo našemu še najbolj podobno. Švica je mala država, mnogo manjša od naše države in vendar živi njen kmet po danskem kmetu še v najbolj ugodnih razmerah. Za to se ima zahvaliti deloma ekonomsko-socijalnim razmeram svoje države, a mnogo več še kmečki stanovski in gospodarski organizaciji.

Švicarskemu kmetijstvu so potrebni sezonski delavci, dnine so pa zelo visoke. Zaradi tega so tudi pogoji za prakso v Švici primeroma zelo ugodni. Res je, da mora praktikant delati kakor vsi domači. To pa pomeni v Švici mnogo delati. Zato pa dobiva razen hrane in stanovanja povrh še 50—80 frankov, t. j. 600—900 dinarjev mesečno. Nekaj jih je bilo, ki so prejimali le 40 frankov, pa tudi takih z 1000 Din mesečno. To se pač ravna po delu, uporabnosti praktikanta kot tudi po gospodarju samem.

Na ta način dobiva taka praksa zelo trdno gospodarsko podlago. Izvaja se pa lahko z nezatno državno ali banovinsko podporo. Glavno je organizacija tega dela, financiranje potnih stroškov iz naše države v Švico, vizumi, nadzorstvo, korespondenca itd. Vse to je pravzaprav nezatno v primeri z ogromno koristjo, ki jo od tega ima naše kmetijstvo.

Zeleti bi bilo, da se ta akcija, ki jo je v prvem letu vodil prof. dr. Poštic v Zagrebu, nadaljuje, kajti njeni uspehi se bodo v malo letih pokazali v obilni meri pri napredku našega kmetijstva. In da se to hvalevredno

delo ne ukine, je imenovani profesor objavil v raznih listih in v posebni brošuri svoje izkušnje in izkušnje teh praktikantov, da s tem vzpodbudi merodajne kroge za nadaljevanje tega dela.

Slovenski praktikanti, ki jih je bilo nad ena tretjina, bodo pa tvorili seme bodoče kmetijsko-napredne generacije.

Žzdr. Hugon Turk:

Osepnice ovac

Osepnice (kože) so silno nalezljiva bolezen, ki je na različnih živalih in tudi na človeku raznovrstna, vedno pa hitro potekajoča in z vročico združena nevarna kuga.

Pri vseh vrstah je potek zelo podoben in značilen (tipičen): obstoji pa v tem, da se po okužbi razvije na telesni koži posebne vrste izpuščaj v podobni mehurec, ki se kmalu ognoje in se potem različno razvijejo. — Povzročitelj še ni točno dognan (>virus<).

Ovčje osepnice se izpahnejo po vsem telesu, enako ko človeške osepnice; na isti način, dasi zelo redko zbole tudi koze in prašiči; na govedih in konjih se pokažejo osepnice le na gotovih mestih kože, se ne razširijo in so lahkega poteka. — Ker so samo osepnice ovac večjega gospodarskega pomena (mногоštevilni pogini, izpad volne) so sprejete tudi v naš zakon zoper žival. kužne bolezni l. 1928. V naši državi povzročata ta bolezen predvsem v južnih pokrajinah v Dalmaciji, v stari Srbiji kot druga veliko škodo. Radi tega naj kratko popišem znake in potek ovčjih osepnice:

6 do 8 dni po okužbi, ki se izvrši po v d i h a n e m z r a k u, v mrzlem času tudi pozneje, se prikaže vročica in lahka vnetja (katari). Telesna toplota se dvigne do 41 in 42 stopinj, žila in dihanje je povprečno, živali so pobite, ne jedo in ne prežvekujejo, včasih se tresejo po životu in jih mrazi. Iz oči teko solze in žlen, očesne

veke so otekle, vezna kožica v očeh je močno rdeča. Tudi iz nosnic se izceja žlemanje in semtertja živali pri dihanju smrče, izdihan zrak ima pogostokrat neprijeten duh. Telesno blato zastaja (zaprtje). To traja 1—2 dneva, nakar se prikažejo pri koži *okrogle rdeče lise*, maroge kakor piki od bolh, posebno okoli oči, na licih, ustnicah, na vimenu, na zunanjih moških spolovih, na spodnji strani repa, na notranji plati stegna, torej predvsem na ne- ali slabo porašč. mestih, redkeje na prsih in spodnjem trebuhu. V prihodnjih 2—3 dneh se napravijo na teh rdečih marogah *buhljice* (vozli) kakor grah ali bob debele. Te buhljice se izpremene nekaj dni pozneje v *mehurčke* z vlečljivo tekočo vsebino. Čez nekaj dni se spremene povečani mehurci v *gnojne mozolje*, obdane od močno rdečega roba, 6.—7. dan bolezní *»d o z o r e«* osepnice, mozolji so se povečali in to traja navadno 3 dni, njihova barva postane rjava in konečno *se posuše* z njihovo vsebino vred in na njihovem mestu se nastavi *krasta*, katera odpade v 4—6 dneh in se pokaže rdeče mesto ali rdeča *brazgotina*. — Ves potek bolezni traja pri navadnem razvoju 3 do 4 tedne, so pa lahko tudi *izjeme* in potek je težji in daljši, poleg zelo hude vročice in *močnega vnetja kože* nastopijo tudi vnetja pljuč (pljučnica) žrela, sapnika in splošno zastrupljenje po gnoju in gnilobi, ali tudi različnj zapletljaji raznih drugih obolenj. — Od bolnih ovac pogine prav različno število, pri milem poteku le 2%—5%, pri hudih slučajih več kot polovica in zato je ta bolezen v večjih krdelih dostikrat prav zelo nevarna in povzroča obilno škodo pri ovčjereji, radi česar se je v krajih, kjer pogosto nastopa silno boje.

Orvče osepnice se morajo vselej in nemudoma naznaniti ali prijaviti oblastí (županu ali njegov. namestniku).

Razstava perutnine v Ljubljani

V okvirju razstave za pospeševanje tujskega prometa v dravski banovini, ki bo v času od 29 do 9. septembra t. l. na jesenski prireditvi velesejma v Ljubljani, bo razstavljena odbrana perutnina, ki se goji pri nas. To razstavo priredita perutninarska reg. zadruga v Ljubljani in odsek za perutninarstvo Kmetijske družbe s pomočjo kr. banske uprave.

Perutninarska razstava bo z ozirom na omejen prostor razstavila zares le prvovrstno selekcionirano perutnino najboljših rejcev naše banovine ter bo pokazala, kako se mora reja perutnine smotreno voditi. K razstavi bodo pripuščene namreč samo živali rejcev, ki vodijo natančno rodovnike in izkaze nesenosti. Zadnji čas priglasitve na razstavo je določen na 5. avgusta t. l. in sicer na Kmetijsko družbo v Ljubljani.

Kakšno bo vreme?

Če detelja svoje cvetove zapira, bo gotovo še isti dan nevihta, pa naj bo nebo še tako jasno.

Ako so čebele zjutraj posebno pridne in se hitro vračajo s paše, potem lahko računamo na bližnjo nevihto.

Ako pajek na vse zgodaj urno prede svoje mreže, potem je pričakovati lepega vremena, ker v lepem vremenu bodo žuželke mnogo bolj letale in pajek bo imel dober lov.

Ako muhe kljub solnčnemu vremenu preveč silijo v sobo in hlev in se zopet vračajo, čeravno smo jih prepodili, je pričakovati nevihte.

Kadar ose svoja, proti vlagi zelo občutljiva gnezda grade na zelo zavarovanih mestih, je z gotovostjo računati na mokro leto.

Kamen peščenec ima to lastnost, da se tudi ob najlepšem vremenu prične potiti, ko ima nastopiti deževno vreme.

Pošljite naročnino!

Kmetijska razstava v Ljubljani

V dobi od 29. avgusta do 9. septembra t. l. bo na Ljubljanskem velesejmu velika razstava tujskega prometa v Dravski banovini. Ob tej priliki se bode pokazalo tudi nekatere važnejše kmetijske panoge, ki so združene v kmetijskem oddelku. *Mlekar-ska in sirarska razstava* bo obsegala prodajo mlečnih izdelkov: sira, masla, smetane, mleka itd. Združena bo tudi s propagando za večjo uporabo mleka v naših krajih. Prodajal se bo sir na debelo in drobno. *Čebelar-ska razstava* bo pokazala letošnje pridelke medu in voska, obenem bo tudi nudila možnost, da si vsakdo preskrbi potrebni med. Razstavljeno bo tudi razno čebelar-sko orodje in priprave, kar bo čebelarje posebno zanimalo. *Razstava zelenjave* bo tvorila poseben oddelek, v katerem bodo na ogled razne vrste zelenjave, kolikor jo je pač mogoče dobiti v jesenski dobi. *Razstava perutnine in kuncev* bo zbrala vse kar imamo najboljšega v Sloveniji, posebno pa prvovrstne štajerske kokoši, pa tudi dobre kunce. *Vinska razstava* bo obsegala vina v steklenicah in v sodih najboljše kakovosti. Zato bo tudi udeležba od strani podeželskega prebivalstva na tej razstavi številna.

Denar

g Vrednost denarja dne 28. t. m.
Z ozirom na težki gospodarski položaj na denarnih trgih srednje Evrope, predvsem pa v Nemčiji je tudi naš dinar nekoliko nazadoval. V Curihu je notiral v zadnjih dneh le 9.085 centimov. Vendar nima to nazadovanje nobenega vpliva na poslovanje naših borz. Na ljubljanski borzi so notirale inozemske devize: 1 angleški funt 274.10 Din, 1 ameriški dolar 56.37 Din, 1 holandski goldinar 22.77 Din, 1 švicarski frank 10.98 Din, 1 avstrijski šiling 7.94 Din, 1 belgijski belga 7.88 Din, 1 italijanska lira 2.95 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka

krona 1.67 Din. — Nemška marka ne notira več na naših borzah, ker je z ozirom na katastrofalni položaj nemških financ njena vrednost znatno padla. — Ker beži nemški kapital v inozemstvo in ker je kritje nemške državne banke v zlatu in devizah padla pod 40 odstotkov, je ta banka zvišala diskont od 7 odstotkov na 10 odstotkov in lombardno obrestno mero od 8 na 15 odstotkov. To je najvišja obrestna mera, ki jo je v zadnjih letih določila kaka državna banka.

Cene

g Žitna kupčija. Kakor je bilo že objavljeno, je vzela država v roke nakup in prodajo žita, kar je določila v posebnem zakonu. Za pravilno izvrševanje tega zakona so dobila vsa upravna oblastva v državi točna navodila, da najstrožje kontrolirajo, če se nakup in prodaja žita vrši po določenih cenah. — Nekateri žitni trgovci so že prekršili določbe tega zakona o pšeničnem monopolu. Neki trgovec v okolici Beograda je plačal za novo pšenico po 144 mesto 160 Din. Izgovarjal se je, da je bila pšenica nečista. Neki drugi zopet je kupil od kmeta 21 stotov, plačal mu je pa le 19 stotov zaradi nečistosti blaga. Take kršitve se strogo kaznujejo. — Najvišja cena za 100 kg pšenice povprečne kakovosti je sedaj določena na 160 Din. Pšenica mora biti suha, zdrava, dobro rešetana in odgovarjati dobri kvaliteti letošnje žetve. Navedena cena se bo tekom leta polagoma zvišala, da bodo kriti stroški za hranjenje, obresti, primanjkljaj na teži zrnja in slično. Sicer se sme pšenica svobodno prodajati vsakemu kupcu, toda ne izpod najvišje cene, ki je določena po odredbi kraljevske vlade.

g Tržišče z jajci. Cena jajcem je na svetovnem trgu nazadovala. Vsa inozemska tržišča so mlačna in kupci so zelo oprezni, kar ni v zadnji meri pripisovati nejasnim razmeram v Nemčiji. Vsled popolne nejasnosti se plačujejo popolnoma različne cene, ki se gibljejo od 60—70 par za komad.

Zivina

g Ljubljanski živinski sejem. Zadnji živinski sejem v Ljubljani je bil z ozirom na poletno dobo le slabo obiskan. Dogon je znašal le: 108 konj, 70 volov, 49 krav, 11 telet in 129 prašičkov za rejo. Od teh je bilo prodanih: 22 konj, 45 volov, 18 krav, 6 telet in 45 prašičkov za rejo. Kupčija je bila slaba in so cene deloma popustile. Za 1 kg žive teže so plačevali za: vole Din 7.25, II. vrste Din 6.25, III. vrste Din 5.50, krave debele Din 4—6 Din, krave za klobasarje Din 2.50—3.50, mlada živina Din 4, teleta Din 7—8. Prašički za rejo so bili trgovani po 100—200 Din za komad.

g Mariborski živinski sejem. Nanj je bilo prignanih 19 konj, 37 bikov, 367 volov, 418 krav in 23 telet, skupaj 864 glav. Prodajali so za 1 kg žive teže: debeli voli 5—5.75 Din, poldebeli 3.75—4.50 Din, vprežni 3.50—4 Din, biki za klanje 3—5 Din, klavne krave 3.25—5 Din, plemenske 3—3.50 Din, za klobasarje 1.75—2.50 Din, molzne 2.25—3 Din, mlada živina 3.50 do 5.50 Din. Prodanih je bilo 407 glav, od teh za izvoz v Avstrijo 55, v Italijo 15 glav.

g Mariborski prašičji sejem. Pripeljanih je bilo 258 prašičev, ki so jih prodajali po naslednjih cenah: mladi prašiči 5—6 tednov stari 70—80 Din, 7—9 tednov 90—130 Din, 3—4 mesece 150—230 Din, 5—7 mesecev 350—400 Din, 8—10 mesecev 450—500 Din, 1 leto 600—750 Din. 1 kg mrtve teže 9—10 Din, žive teže 6—7.50 Din. Prodanih je bilo 103 komadov.

g Dunajski goveji sejem. Na zadnji dunajski živinski sejem je bilo prignanih 2179 glav, od katerih iz Jugoslavije le 60. Cene: Voli najboljši za 1 kg žive teže po 1.60—1.70 šilingov (1 šiling je 8 Din), I. 1.25—1.50, II. 1.17—1.25, III. 0.95—1.05; krave I. 1.00—1.10, II. 0.80—0.90; biki 0.90 do 1.15. Klavna živina 0.50—0.75. Cene so se od zadnjega sejma zboljšale za 5, 10 do 15 grošev.

Hmelj

g Stanje hmelja v Savinjski dolini. Vročina zadnjih tednov je hmelju precej škodovala, kar se je opazalo predvsem v orumenevanju listov od solnčne pripeke. Toda blagodejni dež začetkom prošlega tedna je zelo ugodno učinkoval na rastline, ki so sedaj v najlepšem razcvetju. Naši hmeljarji so mnenja, da letošnji hmeljski pridelek ne bo preobilen.

g Stanje svetovnega hmeljarstva. Zanimivi so podatki o položaju svetovnega hmeljarstva, ki jih objavljajo nemški listi. Vsled nizkih cen hmelja leta 1929, se je hmeljska površina v L. 1930 zmanjšala v Evropi od 67.203 ha na 48.905 ha, na celem svetu pa od 78.750 ha na 57.880 ha; v Jugoslaviji od 10.000 na 2.580 ha, v Sloveniji od 3.000 na 1.380 ha, v Vojvodini od 7.000 ha na 1.200 ha. — V naši državi je torej padec najhujši. Pridelek 1930 je bil razen v Češkoslovaški manjši kot 1929. — Svetovna površina hmeljskih nasadov 1928 je znašala 81.122 ha, letos pa le še 50.000 ha. V zadnjih treh letih je torej hmeljarstvo nazadovalo za 40 odstotkov. Tudi svetovna produkcija piva stalno pada. — Za presojo hmeljskega trga so važni ti momenti: prenapolnjena skladišča, nazadovanje konzuma piva in s tem manjši odjem. — Posamezne države skušajo regulirati hmeljski trg na različne načine: Nemčija je uvedla prisilno uporabo domačega blaga. Isto sta storile Anglija in Francija. Kanada je podvojila carino na hmelj. Nemčija je ustanovila Hmeljarsko prometno društvo za vskladiščenje hmelja. Češka ima že svoj hmeljski sindikat za prevzem hmelja. Francija in Madžarska sta povišali uvozne carine na hmelj in temu se hoče pridružiti tudi Nemčija. Tudi pri nas bi bilo potrebno, da se kaj ukrene v zaščito našega proizvajalca hmelja.